

# OBSAH

|                |   |
|----------------|---|
| Úvod . . . . . | 7 |
|----------------|---|

## ČASŤ I

|                                                                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>1. SOCIÁLNA A PERSONÁLNA IDENTITA: PROBLÉMY DEFINÍCIÍ, TEÓRIE A MERANIA</b> . . . . .                                                              | 9  |
| 1.1 Pojem identity v sociálnej psychológii . . . . .                                                                                                  | 9  |
| 1.2 Teórie sociálnej a personálnej identity . . . . .                                                                                                 | 11 |
| 1.3 Analýza štruktúry identity podľa P. Weinreicha . . . . .                                                                                          | 17 |
| <b>2. ETNICITA, NÁRODNOSŤ, NÁROD A ŠTÁT: ALTERNATÍVNE PRÍSTUPY A KONCEPCIE AKO DÔSLEDOK HISTORICKÉHO VÝVOJA V EURÓPE</b> . . . . .                    | 22 |
| 2.1 Definície a terminologické problémy . . . . .                                                                                                     | 22 |
| 2.2 Predmoderná a moderná etnicita . . . . .                                                                                                          | 26 |
| 2.3 Etnicita a príbuzné pojmy . . . . .                                                                                                               | 28 |
| 2.4 Stredná a východná Európa: pojem etnonacionalizmu . . . . .                                                                                       | 33 |
| <b>3. ETNICKÁ IDENTITA</b> . . . . .                                                                                                                  | 37 |
| 3.1 Etnicita a identita . . . . .                                                                                                                     | 37 |
| 3.2 Doterajšie prístupy v skúmaní etnickej identity . . . . .                                                                                         | 41 |
| 3.3 Etnické ideológie a rozdiely obsahu etnickej identity v západnej a strednej a východnej Európe . . . . .                                          | 49 |
| <b>4. HISTORICKÉ ZMENY ETNICKÝCH SPOLOČENSTIEV NA ÚZEMÍ ČESKOSLOVENSKA</b> . . . . .                                                                  | 51 |
| 4.1 Etnické problémy Habsburskej monarchie . . . . .                                                                                                  | 51 |
| 4.2 Etnická otázka v Československu v rokoch 1918–1938 . . . . .                                                                                      | 55 |
| 4.3 Etnická otázka v Československu v rokoch 1945–1948 . . . . .                                                                                      | 58 |
| 4.4 História reslovakizácie na Slovensku 1946–1948 . . . . .                                                                                          | 59 |
| 4.5 Etnické vzťahy v Československu po roku 1948 . . . . .                                                                                            | 61 |
| <b>5. SÚČASNÉ VZŤAHY SLOVÁKOV A MAĎARSKEJ MENŠINY ŽIJÚCEJ NA SLOVENSKU (1990–1996) (časti 5.1 až 5.4 v spoluautorstve s M. Homišinovou)</b> . . . . . | 63 |
| 5.1 Právne a legislatívne riešenia . . . . .                                                                                                          | 63 |
| 5.2 Postoje k etnickým menšinám a politika Slovenskej republiky voči etnickým menšinám . . . . .                                                      | 66 |
| 5.3 Činnosť maďarských politických strán na Slovensku . . . . .                                                                                       | 67 |
| 5.4 Postoj maďarských obyvateľov k osamostatneniu sa Slovenska . . . . .                                                                              | 70 |
| 5.5 Slovensko-maďarské vzťahy na Slovensku v empirických sociologických výskumoch . . . . .                                                           | 73 |

## ČASŤ II

|                                                                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>6. ETNICKÁ IDENTITA SLOVÁKOV A MAĎAROV VO VYBRANÝCH OBCIACH JUŽNÉHO A VÝCHODNÉHO SLOVENSKA</b> . . . . . | 78 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

|                                                                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.1 CIELE VÝSKUMU                                                                                                                  | 78  |
| 6.1.1 Terminológia                                                                                                                 | 78  |
| 6.1.2 Ciele výskumu                                                                                                                | 79  |
| 6.2 METODOLOGIA                                                                                                                    | 79  |
| 6.2.1 Metódy                                                                                                                       | 79  |
| 6.2.2 Hypotézy vo vzťahu k metodike IDEX                                                                                           | 83  |
| 6.2.3 Výber obcí                                                                                                                   | 85  |
| 6.2.4 Charakteristiky respondentov                                                                                                 | 88  |
| 6.2.5 Predvýskum                                                                                                                   | 95  |
| 6.3 VÝSLEDKY                                                                                                                       | 97  |
| 6.3.1 Výsledky I: Rozdiely medzi obyvateľmi obcí, mužmi a ženami a vekovými skupinami v pôvodnej vzorke respondentov               | 97  |
| 6.3.2 Výsledky II: Štruktúra etnickej identity slovenských a maďarských respondentov v etnicky homogénnych a heterogénnych obciach | 97  |
| <b>6.4 INTERPRETÁCIA A DISKUSIA</b>                                                                                                | 123 |
| 6.4.1 Vyhodnotenie hypotéz                                                                                                         | 123 |
| 6.4.2 Vplyv reslovakizácie na etnickú identitu respondentov                                                                        | 125 |
| 6.4.3 Aspekty etnickej identity Slovákov a Maďarov v etnicky homogénnych a heterogénnych obciach                                   | 126 |
| 6.4.4 Obsah etnickej identity Slovákov a Maďarov v etnicky homogénnych a heterogénnych obciach                                     | 130 |
| <b>6.5 ZÁVER</b>                                                                                                                   | 132 |
| Summary                                                                                                                            | 135 |
| Literatúra                                                                                                                         | 139 |
| Príloha 1                                                                                                                          |     |
| Príloha 2                                                                                                                          |     |
| Príloha 3                                                                                                                          |     |